Herold Wodzisławski
BIULETYN TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW ZIEMI WODZISŁAWSKIEJ

NR 3 (43) LIPIEC - WRZESIEŃ 2014 ROK
e-mail: herold.wodzislawski@gmail.com http://www.facebook.com/HeroldWodzislawski

25 –LECIE SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I TRANSFORMACJI USTROJOWEJ W POLSCE.

„Od was zależy, jaki kształt przybierać będzie w Polsce wolność i demokracja"
(św. Jan Paweł II)

Lata 1989-1990 były przełomowe dla samorządności gminnej w naszym kraju. Najpierw wybory do Sejmu w dniu 4 czerwca 1989 roku i wielki sukces polityczny „Solidarności". W roku następnym 27 maja 1990 roku długo oczekiwane wybory do samorządów gminnych. Jedną z fundamentalnych ustaw, kształtujących demokratyczny ład naszego państwa, była ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie terytorialnym.

Powołanie samorządów gminnych, zapoczątkowało okres transformacji państwa, umożliwiło wspólnocie samorządowej lepsze wykorzystanie zasobów lokalnych i lepsze zaspokojenie potrzeb i oczekiwań mieszkańców. Doświadczenia gmin pokazały, że wykonywanie zadań publicznych przez samorządy sprzyja zwiększeniu efektywności zarządzania i poszukiwania rozwiązań wykraczających poza zakres terytorialny gminy, czego wyrazem jest tworzenie związków międzygminnych. Związki te są animatorem współpracy ponadlokalnej.

Kolejną przełomową datą był rok 1997, kiedy przeprowadzono kolejną reformę administracyjna kraju, w wyniku której ustanowiono dwa wyższe szczeble samorządu terytorialnego, tj. szczebel powiatowy i wojewódzki. Po uchwaleniu 5 czerwca 1998 roku Ustawy o samorządzie powiatu i województwa, we wrześniu tego roku odbyły się wybory do władz wszystkich szczebli samorządu. Działania zmierzające do demokratyzacji państwa i tworzenie samorządu gminnego wymagało zaangażowania wielu ludzi.

Profesor Jerzy Regulski jest niekwestionowanym autorytetem w obszarze samorządności – w uznaniu jego zasług został laureatem pierwszej edycji Nagrody Fundament Rzeczypospolitej im. Michała Kuleszy. Nagroda jest przyznawana osobom, które w największym stopniu po 1989 roku swoimi działaniami, wkładem intelektualnym i organizatorskim przyczyniły się do budowania podwalin Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa na fundamencie zasady pomocniczości, umacniającej uprawnienia obywateli i ich wspólnot. Ma to się dokonywać poprzez popieranie i tworzenie podstaw do działania autentycznego samorządu terytorialnego jako fundamentu demokracji.

Kazimierz Cichy
Prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej w Wodzisławiu Śląskim

WYPISY DO DZIEJÓW POWIATU WODZISŁAWSKIEGO (1954-1975)

CZ. 2 - LATA SZEŚĆDZIESIĄTE XX WIEKU

W tym roku mija 60 lat od utworzenia pierwszego powiatu wodzisławskiego. Powiat ten powstał 1 października 1954 roku i istniał do 1 czerwca 1975 roku, a więc przez 21 lat. Powiat wodzisławki przeżywał swój największy rozkwit w latach sześćdziesiatych i siedemdziesiatych XX wieku.
Budowa nowych kopalń przyciągała liczne rzesze mieszkańców z każdego zakątka Polski. Powdowało to niesnaski i burdy, co czasmi znajduje odbicie w ówczesnej prasie. Wielkim problemem był brak infrastruktury. Fatalne drogi i komunikacja, brak mieszkań i szkół, słabe zaopatrzenie rynku.
Spora ilość materiału zebranego na ten temat, powoduje konieczność selekcji, co nie daje pełnego obrazy życia ówczesnego powiatu. Prezentowane tu teksty pochodzą z Tygodnika Regionalnego "Nowiny" wydawanego w Rybniku.

ROK 1961

Pionierski lot w kosmos w oczach społeczeństwa regionu.
.. Entuzjazm, który ogarnął cały świat na wieść o wystrzeleniu w Kosmos rakiety z człowiekiem nie ominął oczywiście ludzi Rybickiego Okręgu Węglowego I Raciborszczyzny. Komentarzom i optymistycznym horoskopom nie ma końca. Poniżej zamieszczamy kilka wypowiedzi ludzi pracy naszego regionu na ten temat. …Antoni Szczurek- inżynier – elektryk kop. „Marcel": Oto do czego zdolny jest geniusz człowieka! Kojarzę sobie sukces radzieckich techników i Gagarina z … Kopernikiem – i mam dużą satysfakcję z faktu, że pionierami odboju są Słowianie…. Stefan Kiełtyka – pracownik PGR Lubomia: Najoptymistyczniejsze wydarzenie, jakie ludzkość, zmęczona wojennym niepokojem ostatnich lat, mogła przeżyć. Nie potrafię znaleźć słów na określenie wagi tego wyczynu. Lot Gagarina w Kosmos- to początek podboju wszechświata w szerokim znaczeniu tego słowa.

Migawki wyborcze.
Cale społeczeństwo Rybnickiego Okręgu Węglowego głosowało w ub. niedzielę na posłów do Sejmu PRL I radnych do rad narodowych. Atmosfera wyborów była b. uroczysta. … Niektóre zakłady pracy, m. In. kopalni im. „1 Maja" w Wilchwach oraz kopalni „Marcel" w Radlinie ułatwiły swoim pracownikom, wracającym z nocnej dniówki udział w głosowaniu przez dowóz ich do lokali wyborczych w ich miejscach zamieszkania. Ponadto 40 górników kopalń RZPW, zamieszkałych na terenie Gołkowic zjawiło sie w lokalu wyborczym w mundurach górniczych. Również członkowie Związku Młodzieży Wiejskiej ze Skrzyszowa i Łazisk przybyli grupowo do głosowania.

W kopalni „Anna hodują pieczarki".
… W styczniu ubiegłego roku, z inicjatywy dyrekcji kopalni „Anna" postanowiono założyć hodowlę pieczarek. Pieczarkarnię założono w piwnicy starej, niewykorzystywanej łaźni. Prowadzenia jej podjął się prowadzący ogrodnictwo zakładowe znany fachowiec ob. Alojzy Marszolik

W Wodzisławskiej organizacji PZPR.
Wodzisławska organizacja PZPR jest organizacją „młodą" powstałą w 1954 roku po administracyjnym podziale powiatu rybnickiego. Liczebnie dosyć słaba nie mogła skutecznie oddziaływać na życie polityczno- gospodarcze powiatu, które obecnie dopiero, dzięki budowie nowych kopalń węgla, przeobraziła swoja strukturę. Rozbudowa zatem wodzisławskiej organizacji jest sprawą najważniejsza od kilku lat… Zasadniczy przełom nastąpił w 1960 roku. W roku tym szeregi jej zasiliło 531 kandydatów, podczas gdy w latach poprzednich przyjmowano zaledwie 20 do 30 osób. Większość kandydatów stanowią ludzie młodzi wiekiem, przede wszystkim zaś górnicy zatrudnieni bezpośrednio w produkcji. Najwięcej nowych kandydatów przyjęły POP przy kopalni „Anna" i „Marcel". Ponadto w roku tym zlikwidowano kilkanaście „białych plam" w zakładach mniejszych i na wsi… Oczywiście zdarzały się wypadki prób przenikania do organizacji elementów przypadkowych. Na przykład na kopalni „1 Maja" w Wilchwach tamtejsza POP zgodziła się na przyjęcie kandydata mającego złe podejście do miejscowych pracowników. Na szczęście dzięki czujności egzekutywy do tego nie doszło. Okazało sie ponadto, że ów niedoszły kandydat, był już raz skreślony z szeregów PZPR, czego nie ujawnił w podaniu o przyjecie oraz w wypełnionym kwestionariuszu. … Ogółem na przestrzeniu 1960 roku powstało na terenie powiatu wodzisławskiego 10 nowych POP, 16 grup kandydackich, 6 nowych komitetów gminnych i 2 KM

PZPR – Polska Zjednoczona Partia Robotnicza, powstała formalnie w roku 1948. Partia komunistyczna sprawująca w Polsce władzę po II wojnie światowej do roku 1989. POP – Podstawowa Organizacja Partyjna, najniższy szczebel w strukturach PZPR, istniały w każdym zakładzie pracy. KM – Komitet Miejski, struktura w ramach PZPR

Repertuar kina „Czar" w Wodzisławiu Śląskim w lutym 1961 roku
„Tama na Pacyfiku", „Niebo bez miłości", „A jednak cię kocham", „U progu ciemności", „W rozterce", „Wozy jadą na Zachód", „Tania i jej matka", „Tam gdzie rosną poziomki".

Dziatwa z Jedłownika otrzyma własne przedszkole.
W ostatnich dniach br. otwarte zostało w dzielnicy Wodzisławia – Jedłowniku nowe przedszkole. Nazwane ono zostało imieniem Józefa Bieni, znanego działacza chłopskiego z Wodzisławia, przywódcy buntów chłopskich pod pruskim zaborem. Nowe przedszkole, pierwsze po wyzwoleniu na terenie powiatu wodzisławskiego, powstało w dzielnicy Jedlownik z inicjatywy byłego przewodniczącego MRN, zmarłego Jerzego Grycmana oraz miejscowej ludności, która wykonała sporo prac w ramach czynu społecznego… Kierownikiem nowego przedszkola jest doskonała wychowawczyni p. Majdowska.
Przewodniczący MRN (Miejskiej Rady Narodowej)- odpowiednik obecnego prezydenta miasta

Klasztor pominorycki zostanie odbudowany.
Wodzisław można z powodzeniem nazwać miastem zabytków, z których kilka uległo zniszczeniu na skutek działań wojennych, stopniowo jednak odbudowywanych. Niedawno temu postanowiono odbudować znajdujący się w ruinach klasztor pominorycki. Powołano do życia specjalną komisję, działającą przy MRN. W skład tej komisji wchodzą: przewodniczący Prezydium MRN ob. Paweł Adamczyk, mgr Franciszek Wajda, Karol Stęchły i inni… Pod koniec br. zabytkowy klasztor będzie odbudowany, a w następnym roku oddany do użytku. W budynku tym, który wraz z zabytkowym kościołem ewangelickim stanowić będzie jedną architektoniczna całość – uruchomiona zostanie 7 – izbowa szkoła zawodowa. W piwnicach budynku pomieści się kotłownia i szatnia, na parterze zaś izby lekcyjne, sekretariat i pokoje dla kierownictwa szkoły, na piętrze sala zajęć praktycznych, izby lekcyjne i pokój nauczycielski.

Wodzisław otrzyma pawilon szpitalny.
Ostatnio Komisja Opiniodawcza przy Prezydium Woj. RN w Katowicach zatwierdziła na swym posiedzeniu projekt budowy pawilonu szpitalnego przy Szpitalu Miejskim w Wodzisławiu. Budowa pawilonu rozpocznie się w roku bieżącym i prowadzona będzie przez Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Budownictwa Terenowego w Niedobczycach. Koszt tej inwestycji wraz z przeprowadzonym remontem kapitalnym istniejącego szpitala wyniesie około 6,5 mln zł.

Chcą poprawić wygląd Wodzisławia.
Prezydium MRN Wodzisław zdecydowało się wziąść ponownie udział w konkursie czystości miast. Okazuje się, że szanse na zdobycie lepszego niż dotąd miejsca w konkursie stały się realne, dzięki podjęciu szeregu czynów społecznych, zmierzających do tego celu. Postanowiono więc dokonać w br. przebudowę Rynku, chodników przy ul. Marchlewskiego, jezdni ul. Zgoda. Zaplanowano również ulepszenie nawierzchni ul. Ofiar Oświęcimskich, ul. Skrzyszowskiej i Bogumińskiej. Poprawi się też oświetlenie miasta, **które otrzyma po raz pierwszy 60 punktów jarzeniowych**. Ponadto wysadzi się 1250 drzew i 550 krzewów. Ogólna wartość przeprowadzonych w br. robót będzie wynosić 4289,5 tys. zł (w tym wartość czynów społecznych 259 tys. zł)
Ul. Marchlewskiego – obecnie ul. Księżnej Konstancji

Nowe dworce PKS w Wodzisławiu i Jastrzębiu
.. W najbliższym czasie przystąpi się do budowy dworców autobusowych w Wodzisławiu i Jastrzębiu. We wspomnianych miejscowościach będą też zajezdnie autobusowe. Nowe linie autobusowe powstaną na trasie Wodzisław – Pawłowice, natomiast linia autobusowa Wodzisław – Czyżowice przedłużona zostanie do Olzy. Bezpośrednie połączenie autobusowe otrzymają w dalszej kolejności wieś Gogołowa, Łaziska oraz gromada Moszczenica. W roku 1962 po przebudowie nawierzchni dróg kursować będą autobusy na linii Wodzisław- Obszary-Głożyny – Pszów, Wodzisław – Marklowice- Połomia-Mszana Osiedle.

Pracownia urbanistyczna w Wodzisławiu
…. Wodzisławska pracownia urbanistyczna mieścić się będzie w budynku Prezydium MRN, przy ulicy Dworcowej, z którego przeniesiona będzie wkrótce siedziba Komitetu Powiatowego PZPR. Kierownikiem pracowni będzie mgr inż. Felicja Barska.

Nowy sklep obuwniczy i foto-optyczny w Wodzisławiu
Jak nas informuje kierownik wydziału handlu wodzisławskiej PRN, załoga Zakładów Obuwniczych „Chełmek" zobowiązała siew czynie 1 -majowym uruchomić w Wodzisławiu przy ul. Marchlewskiego – wzorcowy sklep obuwniczy. Przy tej samej ulicy powstanie również sklep foto- optyczny.

Wodzisławscy lekarze na szarym końcu.
Jak nas informuje przewodniczący Powiatowego Komitetu Frontu Jedności Narodu w Wodzisławiu – tegoroczna zbiórka na rzecz Społecznego Funduszu Budowy Szkół przebiega na terenie tego powiatu ospale. Stosunkowo najlepiej wywiązują się ze swych obowiązków robotnicy. Wśród chłopów wyróżnią się rolnicy gromady Mszana, przed rolnikami w Wilchw i Jastrzębia. Daleko w tyle pozostają rolnicy z Wodzisławia, Radlina i Godowa. Słabo świadczą również rzemieślnicy oraz prywatni sklepikarze. Natomiast lekarze wodzisławscy wloką się na szarym końcu.
Front Jedności Narodu- fasadowa organizacja w czasach komunistycznych skupiająca partie i organizację a formalnie wystawiająca kandydatów na posłów i do innych organów wybieranych

W Wodzisławiu powstanie szkoła budowlana.
Bielskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Miejskiego uruchomiło w Wodzisławiu 2-letniąZazadniczą Szkołę Zawodową dla Pracujących OHP – ZMS w zawodzie murarz – tynkarz i betoniarz – zbrojarz. Nauka w szkole trwać będzie 2 lata.

370 kobiet znajdzie zatrudnienie.
Mówiąc o rozwoju wodzisławskiego przemysłu, nie można pominąć milczeniem najbliższych perspektyw w tym zakresie. Mianowicie w 1964 roku zostanie otwarty w Wodzisławiu zakład przetwórczy koncentratów spożywczych, który prawdopodobnie znajdzie pomieszczenie na miejscu obecnej Wytwórni Tytoniu. Koszt adaptacji wyniesie ok. 23 mln zł. W nowym zakładzie znajdzie zatrudnienie 370 kobiet.

ROK 1962

Wodzisław coraz bardziej ruchliwy (1962)
Rok 1961 należał niewątpliwie do najbardziej dynamicznych lat w rozwoju Wodzisławia. W roku tym bowiem wykonano następujące roboty:
-w 60% ukończono przebudowę rynku
-nawierzchnie asfaltowe otrzymały najbardziej zaniedbane ulice: Świerczewskiego, B. Głowackiego oraz częściowo Dzierżyńskiego i Jana, ukończono remont ul. Skrzyszowskiej
-kosztem ok. 80 tys. zł wykonano ogrodzenie pomnika Ofiar Oświęcimskich
-poległym na Ziemi Wodzisławskiej bohaterom Armii Radzieckiej ufundowało społeczeństwo miasta i powiatu monumentalny pomnik wdzięczności
-przeprowadzono budowę wodociągu przy ul. Kopernika oraz dokonano modernizacji oświetlenia ul. Powstańców i Marchlewskiego
-przystąpiono do rozbiórki ruder szpecących miasto
-utworzono z dniem 1.09.1960 Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej
-Wodzisław w Międzymiastowym Konkursie Czystości zajmował stale ostatnie miejsce, w 1961 r. otrzymał wyróżnienie.
ul. Świerczewskiego- obecnie Piłsudskiego
Pomnik wdzięczności jest na wodzisławskiej Żydowinie

Nowe szkoły w powiecie wodzisławskim
Niedawno temu dokonano przy ul. Górniczej w Wodzisławiu – Jedłowniku otwarcia nowej 7-klasowej szkoły, wyposażonej w sale gimnastyczną i gabinet do zajęć praktycznych. Szkole nadano imię Marcelego Nowotki. Jeszcze w styczniu br. przewiduje się otwarcie dwóch dalszych szkół – pomników Tysiąclecia na Ziemi Wodzisławskiej. Jedna z nich wybudowana w tzw. Nowym Wodzisławiu otrzyma imię Hanki Sawickiej. Szkoła jest 11-izbowa, posiada sale gimnastyczną, basen kryty oraz pomieszczenia na gabinety do zajęć praktycznych. Trzecia z kolei szkoła budowana jest przez spółdzielczość na terenie Gołkowic. Również i jej budowa jest na ukończeniu.
Szkoła im. Hanki Sawickiej- obecna SP nr 3 im. Jana Pawła II

W Wodzisławiu wciąż źle z usługami.
… Już w latach ubiegłych, kiedy nie było jeszcze mowy o budowie nowych kopalń na terenie powiatu wodzisławskiego – ilość placówek usługowych była kompromitująco niska. Zresztą co tu sięgać do przeszłości, skoro w 1960 roku zarejestrowano w Wodzisławiu tylko 22 spółdzielcze zakłady usługowe. Sytuacja pod tym względem poprawiła sie trochę w roku 1961, kiedy sprawą tą zainteresował się Komitet Powiatowy PZPR. Powstały dalsze 43 placówki do czego przyczyniły się Zakłady Przemysłu Terenowego, Wodzisławskie Zakłady Przemysłu Terenowego Materiałów Budowlanych, Państwowy Ośrodek Maszynowy oraz Spółdzielnia Usług Różnych, która powstała w ubr. i PZGS, który na terenie wiejskim uruchomił 17 placówek usługowych.
PZGS – Powiatowy Zarząd Gminnych Spółdzielni

Osiedle Mszana w Wilchwach
Z dniem 1 stycznia br. przyłączono osiedle górnicze kopalni „1 Maja" do gromady Wilchwy. Osiedle to należało poprzednio do gromady Mszana, zaś obok znajdująca się kopalnia do Wilchw. Fakt ten spowodował sporo komplikacji z załatwianiem różnych spraw. Przyłączenie osiedla górniczego do Wilchw dokonano w ramach realizacji postulatów przedwyborczych.

Wodzisławski MHD zwiększa sieć placówek.
Jak już informowaliśmy – w styczniu br. powołano do życia w Wodzisławiu dyrekcję Miejskiego Handlu Detalicznego.

Wodzisławskie „magnesem" dla wewnętrznych „emigrantów".
… Co roku zameldowuje się tutaj 1600 osób przybyłych z innych województw. Jedną trzecia „przybyszów" wchłaniają miasta. Na tysiąc mieszkańców tego powiatu osiada tu na stałe rocznie 12 osób spoza Śląska, co jest rekordem w skali województwa…. Mimo to wciąż jeszcze odczuwa się tu brak rąk do pracy.

Będzie muszla w Wodzisławiu
Przez kilka lat śpiewacy i sympatycy chórów śpiewaczych dopominali się bezskutecznie o zakończenie budowy muszli koncertowej w wodzisławskim parku. Budowa muszli utknęła w miejscu, początkowo na skutek braku odpowiedniej dokumentacji technicznej, później zaś z powodu braku odpowiedniego fachowca z dziedziny akustyki. Na szczęście budowa muszli ruszy wkrótce z miejsca. Niedanowo bowiem – jak informuje przewodniczący Prezydium PRN – nadeszła z Warszawy przychylna ocena akustyki muszli, dokonana przez inż. Kirszensztajna.

Podsumowanie roku 1962 w Wodzisławiu i powiecie wodzisławskim
-Tow. Edward Gierek spotkał się w Wodzisławiu z miejscowym aktywem partyjnym
-Wodzisław otrzymał Klinikę Weterynaryjną
-delegacja karwińskich rolników zwiedziała powiat wodzisławski
-z okazji uruchomienia kopalni „Jastrzębie" w ROW bawił pierwszy sekretarz KC PZPR tow. Władysław Gomułka
-W Wodzisławiu powstało Liceum Ogólnokształcące dla Pracujacych

ROK 1963

Sala widowiskowa na 450 miejsc

W Wodzisławiu czyni się wszystko, aby na dzień 20 rocznicy PRL przekazać do użytku społeczeństwu Miejski Dom Kultury. Buduje się go przy ul. Dzierżyńskiego. Inwestycję tą finansuje kopalnia im. 1 Maja w Wilchwach, która na ten cel przeznaczyła 12 mln zł. Do końca br. roku wykonane zostaną: instalacja elektryczna, wodociągowo – kanalizacyjna, centralne ogrzewanie oraz tynki wewnętrzne. Szybki postęp robot pozwala stwierdzić, że zaplanowany termin nie zostanie opóźniony.

ROK 1965

Rudolf Myszka – przewodniczącym wodzisławskiej PRN

Na ostatniej sesji wodzisławskiej PRN rezygnację z dotychczasowego stanowiska złożył przewodniczący – mgr Józef Błatoń, który obejmuje kierownicze stanowisko w kopalni „Marcel". Przyjmując jego rezygnację radni wyrażali uznanie za jego serdeczny stosunek do społeczeństwa oraz troskę o rozwój inwestycji komunalnych. Równocześnie w tajnym głosowaniu, nowym przewodniczącym PRN wybrano tow. Rudolfa Myszkę, dotychczasowego sekretarza organizacyjnego Komitetu Powiatowego PZPR. Tow. Rudolf Myszka pochodzi z Wodzisławia i jest synem działacza robotniczego. Jest on też długoletnim działaczem i radnym PRN. M. in. był z-cą przewodniczącego Prezydium PRN oraz jego sekretarzem, aż do czasu powołania go do pracy w aparacie partyjnym. Rudolf Myszka cieszy się dużą popularnością wśród miejscowego społeczeństwa.

Przebudowa młyna w Wodzisławiu

… Przebudowa wodzisławskiego młyna potrwa od 3 do 4 miesięcy. Pozwoli ona na zmechanizowanie i zautomatyzowanie szeregi czynności, wykonywanych dotąd ręcznie. Przede wszystkim zmechanizuje się silosy i magazyny zbożowe. Odtąd w wodzisławskim młynie będzie sie prowadzić wyłącznie przemiał zagranicznej pszenicy, nadającej się do produkcji makaronu. Pozwoli to na znaczne zaoszczędzenie kosztów przewozu tej mąki z Raciborza, z którym Wodzisław posiada kiepskie połączenie kolejowe.

„Marcelinka" sie wstydzi

Do najbardziej brudnych na terenie Radlina barów zalicza się bar RPZG „Marcelinka" zlokalizowany naprzeciw dyrekcji kopalni „Marcel". Dlatego dobrze się stało, że wodzisławska PSS uruchomiła w pobliżu tej ordynarnej knajpy – czysty i schludny bar „Ekspresso", do którego przeszła większość konsumentów, nie lubiących brudu.

Biblioteka w Wodzisławiu.

Biblioteka Miejska i Powiatowa w Wodzisławiu otrzymała ostatnio dalsze pomieszczenia na ul. Wałowej 39. Pomieszczenia te przeznacza kierownictwo biblioteki dla oddziału młodzieżowego oraz na biuro, które mieściło się dotychczas w magazynie. Mimo to należy stwierdzić, że siedziba biblioteki jest nadal jeszcze zbyt szczupła na rosnący stan ilościowy księgozbioru. W roku bieżącym zakupiono książek za 100 tys. zł, a więc nadal będą trudności lokalowe. Z budynku przy ulicy Wałowej 39 wyprowadzono Powiatowy Zarząd Dróg Lokalnych oraz Powiatową Stację Epidemiologiczną. W zamian za to owe dwa lokale przydzielono bibliotece, pozostałe zaś oddziałowi Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz Bibliotece Pedagogicznej.

ROK 1967

W Wodzisławiu więcej ślubów i urodzin.

Jak informuje kierownictwo wodzisławskiego UMC – w mieście tym urodziło się w roku 1965 – 1045 dzieci, czyli o 195 więcej niż w roku poprzednim. Ślubów zawarto 150, czyli również o 22 więcej, zanotowano też większą ilość zgonów, których było 211… Noworodkom płci żeńskiej nadawano najczęściej imiona: Bożena, Beata, Renata, płci męskiej zaś – Dariusz, Ireneusz, Krzysztof i Andrzej.

Rozbudowa ośrodka sportowo –wypoczynkowego w Wodzisławiu. Nasz Balaton

Kilka lat temu kierownictwo komitetu Powiatowego PZPR w Wodzisławiu zainicjowało budowę Ośrodka Sportowo-Wypoczynkowego pod Wodzisławiem. Chodziło głownie o to, by kilkunastotysięcznej rzeszy górników miejscowych kopalń oraz ich rodzinom, a także pracownikom innych przedsiębiorstw zapewnić należyty wypoczynek po pracy z dala od dymu w malowniczym ustroniu, otoczonym ze wszystkich stron lasem. Ta kolejna inicjatywa KP spotkała się z dużym uznaniem społeczeństwa, szczególne zaś młodzieży zrzeszonej w ZMS. Głównym inwestorem tej zakrojonej na szeroka skale budowy stała się kopalnia „1 Maja", ostatnio zaś dołączyły do niej kopalnie „Jastrzębie" i „Moszczenica". W ub. sezonie letnim z usług ośrodka korzystało w każdą niedziele i święta ponad 5 tys. osób. Ośrodek posiada duży staw, przy nim zaś czynna wypożyczalnię kajaków, kawiarnię „Syrenka"; uporządkowano teren, ścieżki i chodniki oraz drogę dojazdową.

Członkowie ZMS, którzy w dużym stopniu zaangażowali się przy budowie oraz rozbudowie ośrodka, pragną w bieżącym roku rozbić tu duży obóz, składający się z domków kempingowych lub namiotów.

W 1967 roku dalsza rozbudowa ośrodka będzie kontynuowana z jeszcze większym rozmachem. Przyczyni się do tego wydatnie dyrekcja RZPW, która na ten cel przeznacza 7 270 tys. zł. Przyznanie tak pokaźnej sumy zapewnił nacz. Dyr. RZPW – mgr Jerzy Kucharczyk podczas narady poświeconej dalszej rozbudowie ośrodka. Uczestniczyli w niej, oprócz nacz. dyr. RZPW, również przedstawiciele władz powiatu wodzisławskiego z sekretarzem ekonomicznym KP PZPR – mgr inż.

Zdzisławem Nowickim oraz przewodniczącym PPRN – Rudolfem Myszką.
Ustalono, że za kwotę tą wybuduje sie drogę dojazdową do Wodzisławia (znacznie skracającą trasę), plażę wraz z odwodnieniem, duży basen kąpielowy oraz szereg innych urządzeń wypoczynkowych. Odpowiednią dokumentacje już przygotowali fachowcy z „Miastoprojektu" z Gliwic. Poważna pomoc, uzyskana z dyrekcji RZPW, kopalń wodzisławskich oraz ze strony samego społeczeństwa, przyczyni się do zakończenia w terminie rozbudowy Powiatowego Ośrodka Sportowo – Wypoczynkowego. Ośrodek ten w niedalekiej przyszłości będzie czynny nie tylko w sezonie letnim ale również i zimowym.

Dom Spółdzielczy w Wodzisławiu.
Rzemieślnicza Spółdzielnia Zaopatrzenia i Zbytu w Wodzisławiu przystępuje w br. do budowy Domu Spółdzielczego, który kosztem około 4 mln zł zostanie wybudowany przy zbiegu ulicy Dworcowej i Michalskiego w Wodzisławiu.

Klub Starego Człowieka
Rada Powiatowa Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Wodzisławiu przystąpiła do zorganizowania Klubu Starego Człowieka. Zostanie on zlokalizowany na parterze budynku, zajmowanego dotąd przez Sąd Powiatowy, który jak wiadomo przeniesie się do zabytkowego obiektu przy ul. Minorytów, jeszcze w styczniu, lub z oczątkiem lutego br. Klub będzie dysponował trzema pomieszczeniami, pierwsze z nich przeznaczone zostanie do oglądania programu telewizyjnego, drugie na gry, takie jak szachy, karty itp., trzecie na kuchnię w której będzie sie przygotowywać posiłki po kosztach własnych, a dla najbardziej potrzebujących bezpłatnie. Ponadto można będzie nabyć kawę lub herbatę. Kluby Starego Człowieka istnieją dotychczas w miastach wojewódzkich – uruchomienie ich w miastach powiatowych jest dość poważnym osiągnięciem w pracy PKPS. Wodzisławska PKPS zatrudniła też jedną pielęgniarkę, która wyjeżdża do osób zniedołężniałych, pozbawionych pomocy najbliższych. W br. postanowiono zatrudnić dwie pielęgniarki, aby opieką objąć większą liczbę osób.

Jeszcze jeden przodownik.
Wodzisławskie przedsiębiorstwa handlowe zdobywają czołowe lokaty w skali wojewódzkiej. Ostatnio pisaliśmy o uzyskaniu pierwszego miejsca w skali wojewódzkiej przez wodzisławski PZGS oraz drugiego przez jastrzębską RSZZ, obecnie zaś dowiadujemy się, że Wojewódzkie Zjednoczenie Przedsiębiorstw Handlowych Artykułów Przemysłowych przyznało pierwsze miejsce za drugie półrocze ub. roku dyrekcji Miejskiego Handlu Detalicznego w Wodzisławiu. Wodzisławski MHD, którego dyrektorem jest ob. Czesław Bunia, wykonało roczny plan obrotu i zysków w 108 procentach. W okresie sprawozdawczym uruchomiło ono 8 placówek oraz zmodernizowało 11.

Odznaki dla działaczy PCK.
Rybnickie i wodzisławskie organizacje powiatowe PCK zaliczają się do przodujących w woj. katowickim. Toteż podczas niedawno odbytego V Wojewódzkiego Zjazdu Delegatów PCK odznaczono również działaczy obydwu powiatów. I tak złote odznaki PCK otrzymali: dr Tadeusz Łata i Franciszek Babilas z Rybnika oraz Paweł Adamczyk i dr **Łucjan Mende** z Wodzisławia…

Bogaty plon konkursu Towarzystwa Przyjaźni Polsko – Radzieckiej.
Z inicjatywy komisji młodzieżowej przy Powiatowym Zarządzie TPPR w Wodzisławiu oraz TRZZ zorganizowano konkurs na wypracowanie uczniów klas VII szkół podstawowych oraz szkół średnich na następujące tematy: „Co mój tatuś, mamusia, siostra, brat lub sąsiedzi wiedzą o wyzwoleniu powiatu przez Armie Radziecką" oraz „Co zmieniło się w mojej miejscowości w okresie 20 lat władzy ludowej". Konkurs ten wzbudził żywe zainteresowanie młodzieży szkolnej. Ogółem zakwalifikowano 74 wypracowań, które przesłano do Inspektoratu Oświaty….

W nowej dzielnicy nowoczesny Ośrodek i apteka
Ostatnio w nowej dzielnicy Wodzisławia przy ul. Słonecznej dokonano odbioru końcowego budynku nowoczesnego ośrodka zdrowia oraz apteki. W chwili obecnej do wymienionych obiektów przewozi się urządzenia oraz sprzęt medyczny. Jak informuje Wydział Zdrowia- w ośrodku zdrowia, który wraz z apteką zostanie przekazany do użytku w przededniu Święta Pracy – znajdą pomieszczenia – miejska przychodnia rejonowa, dwa gabinety ogólne, gabinet dla dzieci zdrowych i chorych, laboratorium, pracownia dentystyczna, poradnia „K", poradnia okulistyczna i laryngologiczna zaś apteka, wraz z zapleczem gospodarczym będzie w stanie obsłużyć 10 tys. mieszkańców.
Również na terenie Wodzisławia zostanie przekazany do użytku mieszkańców miasta i powiatu nowy Dom Kultury, wybudowany przez kopalnię im. „1 Maja". Obiekt ten, którego otwarcia oczekuje się również w przededniu Święta Pracy jest niejako „bliźniakiem" DK kopalni „Marcel" w Radlinie. Będzie on posiadał sale widowiskową z dużą sceną, zdolną do pomieszczenia około 300 osób, bibliotekę, salę cichych i głośnych gier oraz inne pomieszczenia klubowe.

Milionowe inwestycje wodzisławskiej PSS
Powszechna Spółdzielnia Spożywców prowadzi od ubiegłego roku zakrojoną na szeroką skalę działalność inwestycyjną. Powstanie szereg nowych placówek handlu detalicznego oraz zakładów produkcyjnych. Na ukończeniu znajduje sie budowa dużego obiektu Spółdzielczego Domu Handlowego przy ul. Dworcowej. Poza tym w Rynku wybudowano obiekt z dalszymi pomszczeniami handlowymi oraz administracyjnymi SHD…
SHD to obecny Gwarek naprzeciwko poczty

Góruje nad Wodzisławiem. Szpital nowy.
W najwyższym punkcie Wodzisławia załoga Rybnickiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Miejskiego wybudowała … 5 kondygnacyjny gmach nowego szpitala powiatowego. Jest tu główny pawilon wodzisławskiej lecznicy o kubaturze 54 520 m3. Oprócz niego buduje się tu jeszcze 10 innych obiektów funkcjonalnych (kotłownia, tlenownia, oddzielny budynek dla oddziału zakaźnego itp.)…..

TOWARZSTWO MIŁOŚNIKÓW ZIEMI WODZISŁAWSKIEJ ROZPOCZĘŁO DZIAŁALNOŚĆ - 1967

Zorganizowane niedawno Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej, którego przewodniczącym został znany działacz społeczno-polityczny, były więzień obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu - inż. Benedykt Kozielski, przystąpiło do pracy. Wystąpiono z apelem do mieszkańców powiatu o przekazanie do tworzącego sie muzeum wszelkich przedmiotów mających wartość historyczną i folklorystyczną, a dla przyszłych pokoleń wprost bezcenną. Chodzi przede wszystkim o narzędzia, charakteryzujące przedhistoryczne i wczesnohistoryczne życie naszych przodków (narzędzia, przedmioty, urządzenia, stroje, rzeźby artystów ludowych, zabytkowa broń, okazy numizmatyczne, twory dawnego rękodzielnictwa, stare dokumenty itp.). Poza tym dzięki życzliwości Prezydiów MRN i PRN uzyskano potrzebne locum dla Towarzystwa i zalążek Muzeum, które będzie się mieścić w zabytkowym budynku, przy ul. Dworcowej, którego parter zajmowała do niedawna administracja wodzisławskiego PZGS-u. Ziemia Wodzisławska, którą ciekawe położenie tuż pod progiem wielkiej Bramy Morawskiej wysuwało w dziejach na wybitne miejsce, doświadczyła w swoim istnieniu zmiennych losów. Tędy biegła sławna via regia- droga królewska do Krakowa, w cieniu wodzisławskiej baszty znajdował się historyczny szlak jantarowy do Bałtyku. Tę ziemię zamieszkiwali ongiś legendarni Gołęszczanie, których potomkami jest jeszcze duża część dzisiejszych wodzisławian. Ciekawe losy tej ziemi i jej wykopaliska są przedmiotem zainteresowań wybitnych archeologów, którzy goszczą tu dość często. Ponad siedemset letni Wodzisław posiada też aż sześć zabytkowych kamieniczek lub obiektów, których znaczną część ocalono przed zniszczeniem dzięki inicjatywie społecznej. Dlatego powstanie Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej oraz zalążka muzeum było bardzo celowe. (10 .01.1967 2/486)

II Dni Ziemi Wodzisławskiej - 1967

Tegoroczne II Obchody Dni Ziemi Wodzisławskiej, zainaugurowane otwarciem zbioru muzealnego Towarzystwa Miłośników tej Ziemi były wydarzeniem, które odegrało ważną rolę w dalszym rozwoju kultury tego ciekawego regionu. Tym bardziej, że żaden inny powiat w Polsce nie zmienia tak szybko swojego oblicza. Nawiązując do otwarcia zbiorów regionalnych, trzeba z uznaniem podkreślić wysiłek organizatorów, szczególnie zastępcy przewodniczącego Prez. PRN – Florentyny Freiherr, kierownika pracowni urbanistycznej – mgr inż. Felicji Barskiej i przew. Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej inż. Benedykta Kozielskiego. Ich zasługą jest estetycznie wykonanie poszczególnych ekspozycji oraz plansz. Zbiory muzealne mieszczą się w dwóch salkach parteru zabytkowego obiektu – siedziby Prezydium MRN. W pierwszej salce umieszczono wykopaliska z Lubomi… W drugiej salce zlokalizowano eksponaty muzealne, ofiarowane przez społeczeństwo powiatu wodzisławskiego. … Minęło zaledwie 13 lat od chwili kiedy powiat wodzisławski został wyodrębniony z zachodniej części powiatu rybnickiego… Powiat wodzisławski liczył 70 tys. mieszkańców, obecnie jest ich już 122 tysiące, a w roku 1980 będzie ponad 200 tysięcy! Było tylko jedno miasto – dziś są cztery, a liczba ich mieszkańców przekroczyła 50 procent ogółu! Trzy nowe kopalnie wybudowano po wyzwoleniu, dwie dalsze będą wydobywać węgiel w najbliższych latach. Od 1945 roku wybudowano tu 45 tysięcy izb mieszkalnych, sieć wodociągowa rozrosła się, podobni jak i kanalizacyjna, 15-krotnie! Powstały trzy nowe domy kultury, dwa ośrodki wypoczynkowe! Było 38 sklepów i placówek handlowych, obecnie jest ich 424! Do szkół podstawowych, których wybudowano po wyzwoleniu aż 19, uczęszczało 8850 uczniów, obecnie ich liczba wzrosła do 20 tysięcy! … Wodzisław- wczoraj- dziś i jutro – pod takim hasłem przebiegał pierwszy dzień obchodów. Zgoła odmienny charakter miał „Dzień Młodości”. Rozpoczął on się odegraniem specjalnie skomponowanego na tę okazję hejnału wodzisławskiego oraz symbolicznym przekazaniem kluczy Grodu Wodzisławskiej młodzieży. … Bardzo pomysłowe kostiumy przygotowała dla siebie młodzież szkolna Liceum Ogólnokształcącego; okazale wypadł przemarsz przebierańców oraz ich bal. Niedziela była ostatnim dniem obchodów. To było święto wodzisławskiej wsi. Uroczystości dożynkowe dały przegląd przeobrażeń którym uległa również wieś wodzisławska. … Gospodarzem dożynek był I sekretarz KP PZPR w Wodzisławiu – Tadeusz Twardokęs, starostami – Franciszka Markowa z Jastrzębia Górnego oraz Stanisław Chrobok z Gołkowic. Tegoroczne obchody Dni Ziemi Wodzisławskiej mimo, iż miały nieco inny charakter, niż zorganizowane w roku poprzednim, a ich czas trwania skrócony został z tygodnia do trzech dni – wypadły okazale, dorównując innym tego rodzaju obchodom regionalnym (40/521, paźdz 1967 (OPRACOWANIE: **Kazimierz MROCZEK**)

Zdjęcia: Nowiny Rybnik- Gierek w Wodzisławiu, budowa Domu Kultury, budowa szpitala

Z życia Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej w Wodzisławiu Śląskim.

Walne Zebranie Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej w Wodzisławiu Śląskim wzorem ubiegłych lat odbyło się w pięknym „Gościńcu Wodzisławskim" w Wodzisławiu Śląskim przy ulicy Bogumińskiej 46. Spotkanie członków i sympatyków miało miejsce w czwartek 20 marca 2014 roku o godzinie 15.30. Było to 2,5 godziny przed rozpoczęciem kalendarzowej wiosny. Władze Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej reprezentowali: prezes Zarządu – Kazimierz Cichy, wiceprezes – Lech Litwora, skarbnik – Irena Szczeponek. Obecni ,byli członkowie Stowarzyszenia między innymi Stefania Klimek, wieloletnia opiekunka galerii TMZW „Art. Wladislavia" i wolontariusz galerii – Kazimierz Mroczek.W tegorocznym zebraniu uczestniczyli znamienici goście. Podobnie jak w latach poprzednich gościliśmy władze samorządowe naszego miasta. Obecny był Mieczysław Kieca – Prezydent Wodzisławia Śląskiego oraz Pan Eugeniusz Ogrodnik – Zastępca Prezydenta. Obecny był asystent prezydenta – Łukasz Kożuchowski, który przygotował pokaz komputerowy. Był też Skarbnik miasta – Tadeusz Bednorz i Naczelnik Wydziału Inwestycji, Architektury i Inwestycji – Winicjusz Kulej. Gościem podobnie jak w poprzednich latach był Wójt Marklowic- Tadeusz Chrószcz. Z władz samorządowych powiatu wodzisławskiego, uczestnikami był Dariusz Prus- Wicestarosta powiatu i Sekretarz Powiatu - Grażyna Durczok. Obecny był Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego – Piotr Zamarski oraz Prezes Zarządu Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Wodzisławiu Śląskim – Wiesław Blutko i Dyrektor Biura Międzygminnego Związku Wodociągów i Kanalizacji w Wodzisławiu Śląskim – Mieczysław Żabicki. Gościliśmy Dyrektor Naczelną Powiatowego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach i Wodzisławiu Śląskim z siedziba w Wodzisławiu Śląskim – Bożenę Capek. Byli też Prezes Zarządu Agro – Wodzisław Sp. z o.o. z Wodzisławia Śląskiego – Marian Oślizło i inni przedsiębiorcy.Swoją obecnością zaszczycili nasz właściciele „Gościńca Wodzisławskiego" – Danuta i Lucjan Wnuk. Gościem honorowym była adwokat Dominika Lapawa , udzielająca w naszej galerii „Art Wladislavia" bezpłatnych porad prawnych.

Posiedzenie otworzył Kazimierz Cichy - Prezes, który witając i przedstawiając zebranych nawiązał do zeszłorocznej ponurej aury i wskazał jak pięknie nam dziś pogoda dopisała. Mówca zaprezentował ciekawe artykuły z Dziennika Zachodniego opisujące dawne uzdrowisko w wodzisławskiej dzielnicy Zawada. Podkreślił jak istotną role ten kurort kiedyś odgrywał na Śląsku. Zaprezentował także kolejne numery naszego biuletynu historycznego „Herold Wodzisławski" i omówił plany Stowarzyszenia. Także wskazał jak wielkie znaczenie maja prowadzone w galerii „Art Wladislavia" bezpłatne porady prawne. Potem była okazja, by za tą działalność podziękować pani mecenas Dominice Lapawa. Pani Adwokat został też przez Prezesa wręczony list z podziękowaniami za ten trud.W swoim wystąpieniu Prezydent miasta Mieczysław Kieca szeroko omówił ostatnie działania władz. Przedstawił też najważniejsze działania jakie nas czekają w tym i następnych latach. Ważną rolę przykłada się do rozwoju komunikacji i to tej drogowej jak i kolejowej. Wskazał na konieczność odbudowy połączenie kolejowego do Chałupek i Bogumina oraz rewitalizacje dworca kolejowego. Wicestarosta wodzisławski Dariusz Prus wskazał na specyfikę działania władz powiatowych, które w dużej mierze realizują zadania zlecone przez władze rządowe. Nas powiat jest specyficzny bo ziemski, ale tereny naszego powiatu to obszary typowo miejskie. W ostatnim czasie uruchomiono w Powiatowym Centrum Kształcenia Ustawicznego nowoczesne pracownie, oddano jedyny na naszym terenie ośrodek dziennego pobytu dla chorych umysłowo w Połomi. Ważne znaczenie dla władz samorządowych ma troska o niepełnosprawnych. Coraz nowocześniejsza staje sie pralnia w Zakładzie Aktywności Zawodowej przy ul. Wałowej w Wodzisławiu Śląskim.
Swoimi uwagami na temat porad prawnych w galerii „Art Wladislavia" podzieliła sie adwokat Dominika Lapawa. Wyraziła radość, ze może pomóc mieszkańcom w ich zawiłościach związanych z prawem. Wskazała, że młody prawnik jest nastawiony nie tylko na zysk i wzbogacenie, jak to czasami jest w obiegowej opinii. Trzeba być uwrażliwiony na ludzkie potrzeby więc stąd ta decyzja, by pomagać mieszkńcom (K. Mroczek)

Jesteśmy w internecine: **http://www.marusze.pl** **http://www.jedlownik.pl**

„**HEROLD WODZISŁAWSKI**" wydawany jest przez Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej w Wodzisławiu Śląskim
Redakcja biuletynu:
Kazimierz Mroczek (tel. 604 360 809; e-mail: herold.wodzislawski@gmail.com)
Adres redakcji i administracji: Galeria Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej "**Art Wladislavia**" w Wodzisławiu Śląskim, ul. Rynek 20, 44-300 Wodzisław Śląski
Galeria czynna: poniedziałek i czwartek od 11 – 16. (tel. w sprawie dyżurów: poniedziałek – tel. 604 360 809, czwartek – tel. 602 494 643)
Uwagi prawne:
Wydawca, ani żadna inna osoba działająca w imieniu Wydawcy nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne skutki wykorzystania informacji zawartej w "Heroldzie Wodzisławskim", ani za pomyłki, które tu mogą się pojawić. Prezentowane opinie, poglądy, oceny i wydarzenia odzwierciedlają prywatne oceny ich autorów. Niniejsza publikacja w formie zarówno drukowanej jak i elektronicznej podlega ochronie zgodnie z Ustawą z dnia 4 lutego 1994 o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Rozpowszechnianie i przedruk części lub całości tekstu dozwolony wyłącznie z podaniem źródła.